

Pētniecība
Tehnoloģijas
Inovācija

Precīzās mežsaimniecības
pētniecības grupa
<http://it-mezs.itf.llu.lv>

Cirsmu izstrādes tehnoloģisko karšu projektēšana

P. Kaļeņikovs, I. Šmits, D. Dubrovskis

Jelgava
2011.

ERAf projekts „Meža resursu ilgtspējīgas apsaimniekošanas plānošanas lēmumu pieņemšanas atbalsta sistēma”, līguma Nr. 2010/0208/2DP/2.1.1.0/10/APIA/VIAA/146

Pētniecība
Tehnoloģijas
Izaugsamība

Precīzās mežsaimniecības
pētniecības grupa

- 1.Meža izstrādes plānošana
atbilstoši ilgtspējīgas meža
apsaimniekošanas filozofijai
- 2.Projekta mērķi
- 3.Veidojamās programmas
izmantošana mežizstrādes
plānošanā

Ilgspējīgas meža izstrādes plānošanas secība

1. Ievērtējam dabas aizsardzības prasības
2. Ievērtējam sociālos faktorus
  - 2.1. Darba vides aizsardzības prasības
  - 2.2. Sabiedrībai nozīmīgu vietu aizsardzība

Pētniecība
Tehnoloģijas
Inovācija

Precīzās mežsaimniecības
pētniecības grupa
<http://it-mezs.itf.llu.lv>

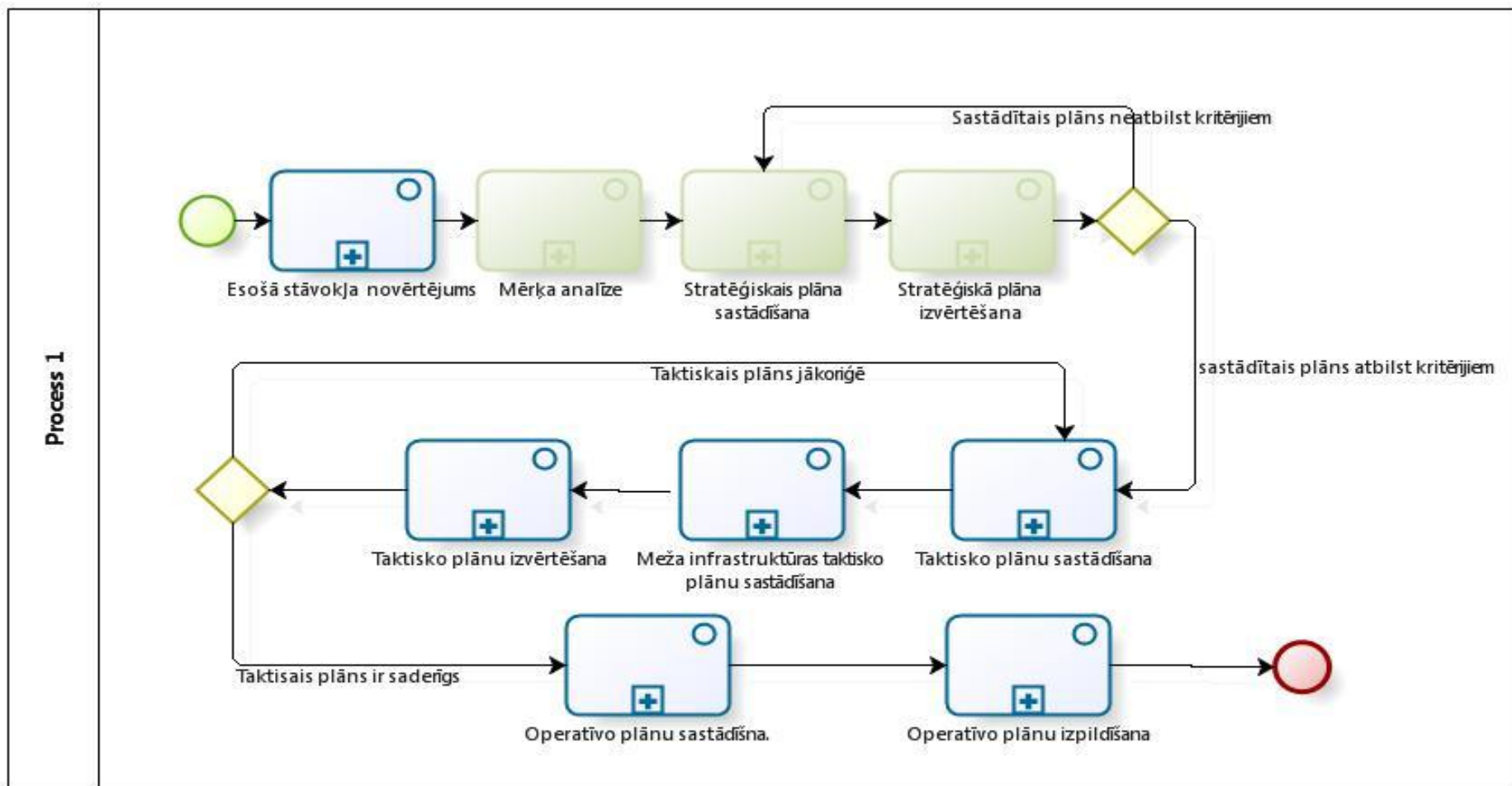

3. Ievērtējam ekonomisko faktoru
4. Saskaņojam ar pieejamajiem resursiem un aprīkojumu

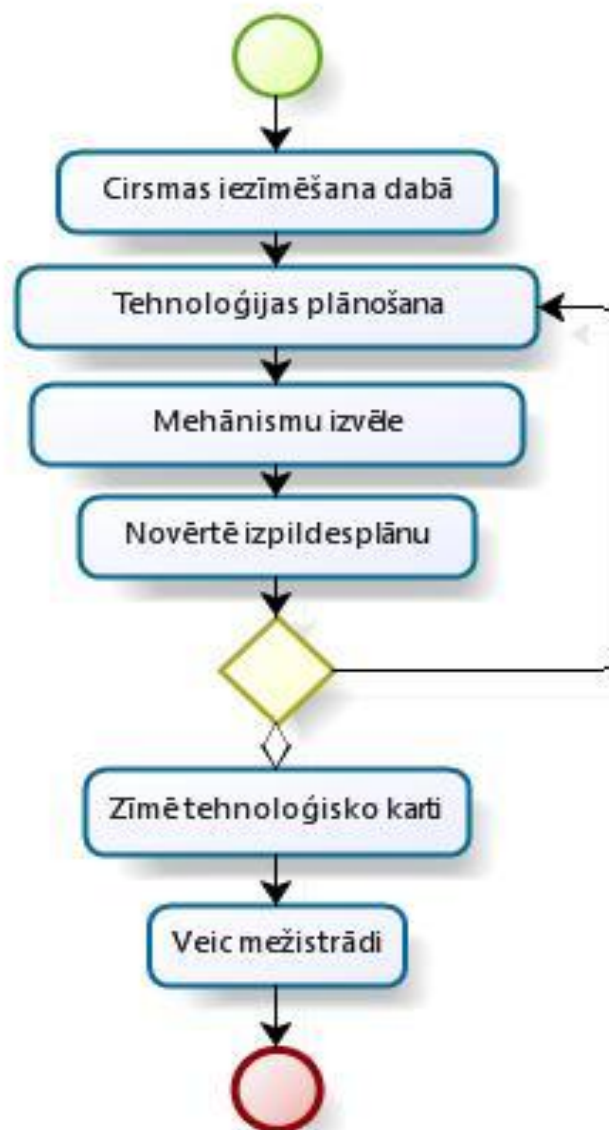

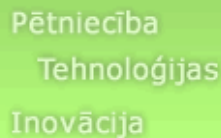
Meža izstrādes tehnoloģiskā procesa plānošana

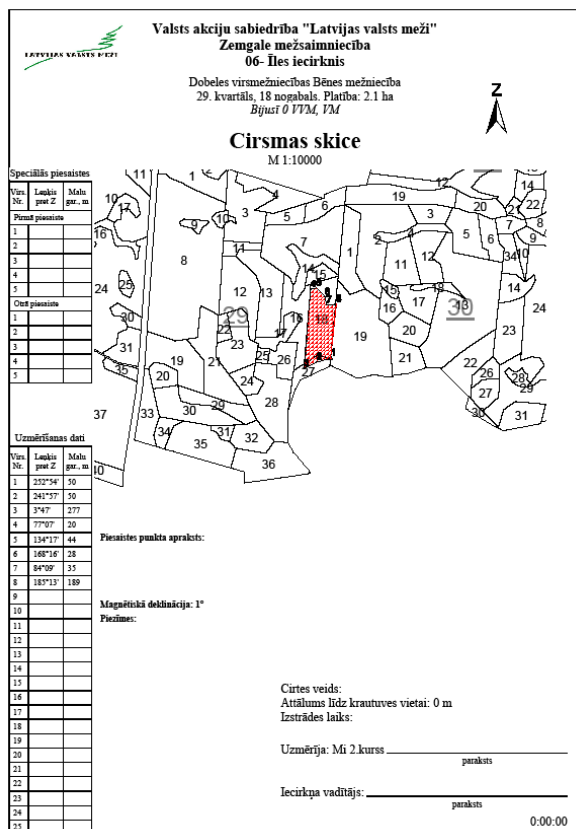

OPERATĪVO PLĀNU IZPILDĪŠANA

Operatīvās plānošanas dokumentācija

[illegible]

Cirsmas izstrādes tehnoloģiskā karte Nr. _____

(uzpildījuma nosaukums)

(virsmētniecība, mētniecības nosaukums)

Darbu vadītājs _____
(amats, vārds, uzvārds)

Tehnoloģisko karti sastādīja 20 ____ g. ____.

(paraksts un tā atšifrējums)

---

1. Cirsmas raksturojums

Ciršanas apliecinājuma Nr. _____ Cirtes veids _____
kvartāls _____ nogabals _____ platība ha _____ augšanas apstākļu tips _____
Izcērtamā masa m³ _____
Audzes šķērslaukums pirms ciršanas _____ m² un pēc ciršanas _____ m²
Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, mikroliegumi, aizsargjoslas _____
Paaugas raksturojums un tās saudzēšana _____
Novācāmie bīstamie koki, gabali _____
Kokmateriālu pagaidu novietojanas vietu skaits un ierīkojamā platība _____

---

2. Tehnoloģiskie un organizatoriskie norādījumi

2.1. Lietojamā tehnoloģija _____

2.1.1. Lietojamais darba aprīkojums:
koku gāšanā, atzarošanā, sagarumošanā _____
pievešanā, treišēšanā _____

2.1.2. Cirsmas sagatavošanas darbi _____
(sadalīšana slējis, iecinkpos)

2.1.3. Sazināšanās un rīcība tiešu briesmu gadījumā (tālrunu numuri)

darbu vadītājs _____ ārstniecības iestāde _____
glābšanas dienests _____ policija _____

Mežizstrādes process

Mežizstrādes darbu
dokumentēšana

Mežizstrādes darbu
izpilde

Pētniecība
Tehnoloģijas
Inovācija

Precīzās mežsaimniecības
pētniecības grupa
<http://it-mezs.itf.llu.lv>

Mežizstrādes
darbu izpilde

Mežistrādes darbu
dokumentēšana

Ilgtermiņa mērķi

1. Peļņas maksimizācija mežizstrādē
2. Risku samazināšana mežizstrādē
3. Kaitējumu videi minimizācija mežizstrādes procesā

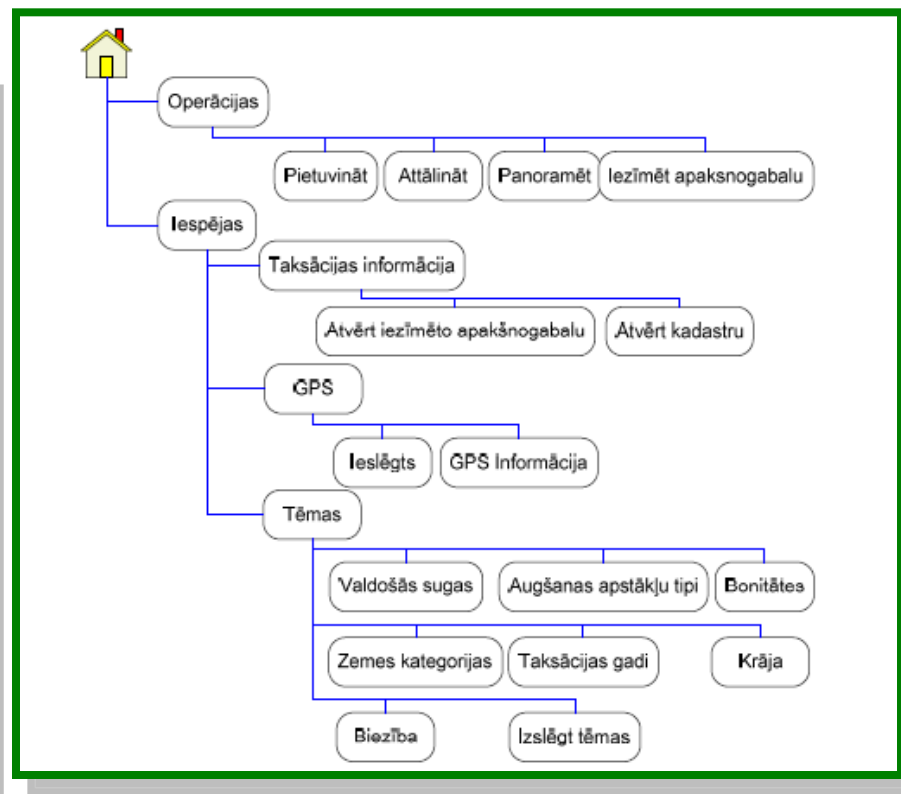
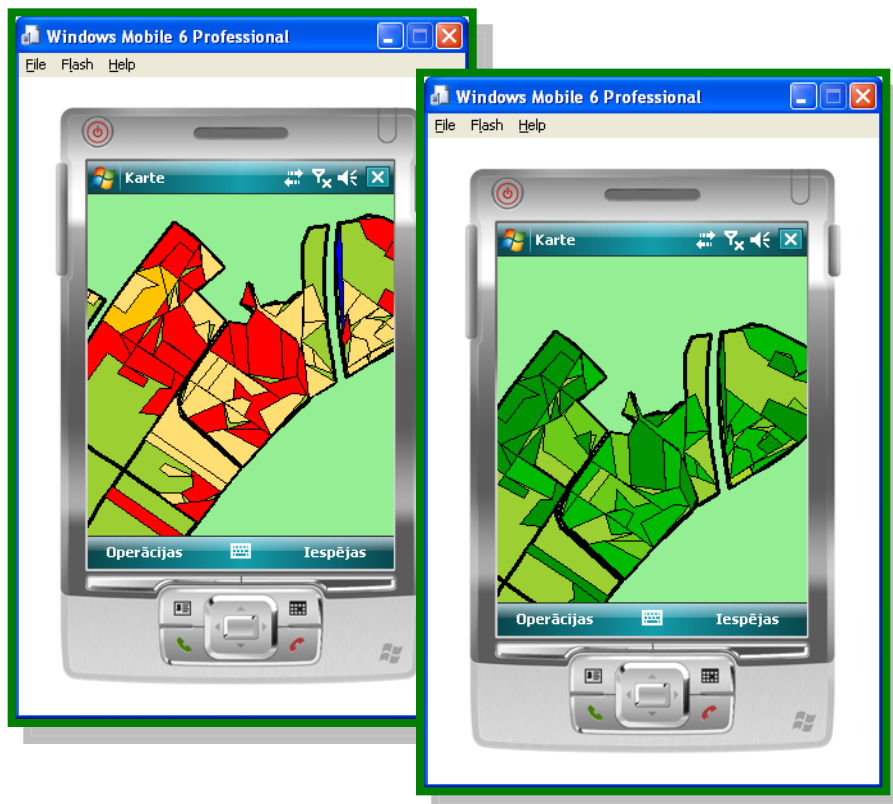

4. Informatīvās bāzes veidošana

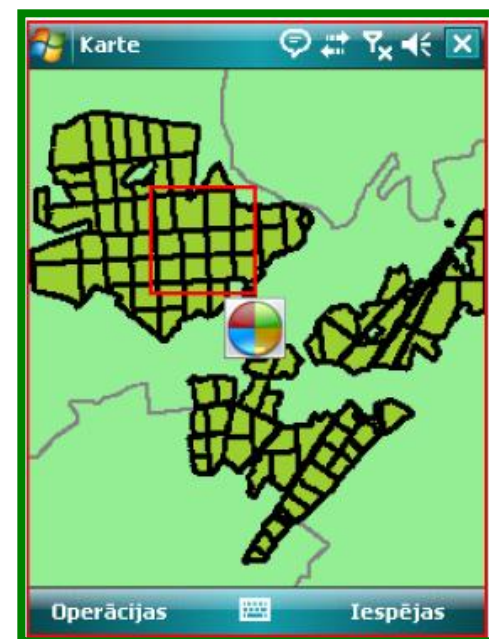
5. Dokumentācijas sagatavošanas procesa vienkāršošana mežizstrādes procesā

Īstermiņa mērķi

1. Pašreiz spēkā esošās dokumentācijas vienkāršošana
2. IT ieviešanas turpināšana mežizstrādes darbos

3. Procedūru vienkāršošana mežizstrādē un darba aizsardzībā, apvienojot vairākus dokumentus
4. Lietderīguma paaugstināšana cirsmu sagatavošanas operācijām

Veidojamās programmas iespējas

1. Atvēršanas dialogs automātiski piedāvā tikai kartē redzamā datu apgabalā esošās cirsmu kartes
2. GPS dati - tiešsaiste un pēcapstrāde
3. Vairāku dokumentēšanas etapu informatīvs atbalsts
  - 3.1. Cirsmas skices veidošana
  - 3.2. Cirsmas skices papildināšana ar cirsmas izstrādes tehnoloģiskajā kartes elementiem
  - 3.3. Risku novērtēšana mežizstrādē

4. Cirsma dokumentācijas veidošanas procesa etapu automatizācija

4.1. Ierobežojumu kontrole

4.2. Reljefa noteikšana pēc LiDAR datiem

4.3. Darba drošības dokumentācijas daļēja aizpildīšana

4.4. Šablonu sistēmas izmantošana (atkarībā no tehnoloģijas)

5. Elektroniskās kartes Harvestera un Forvardera vadībai:

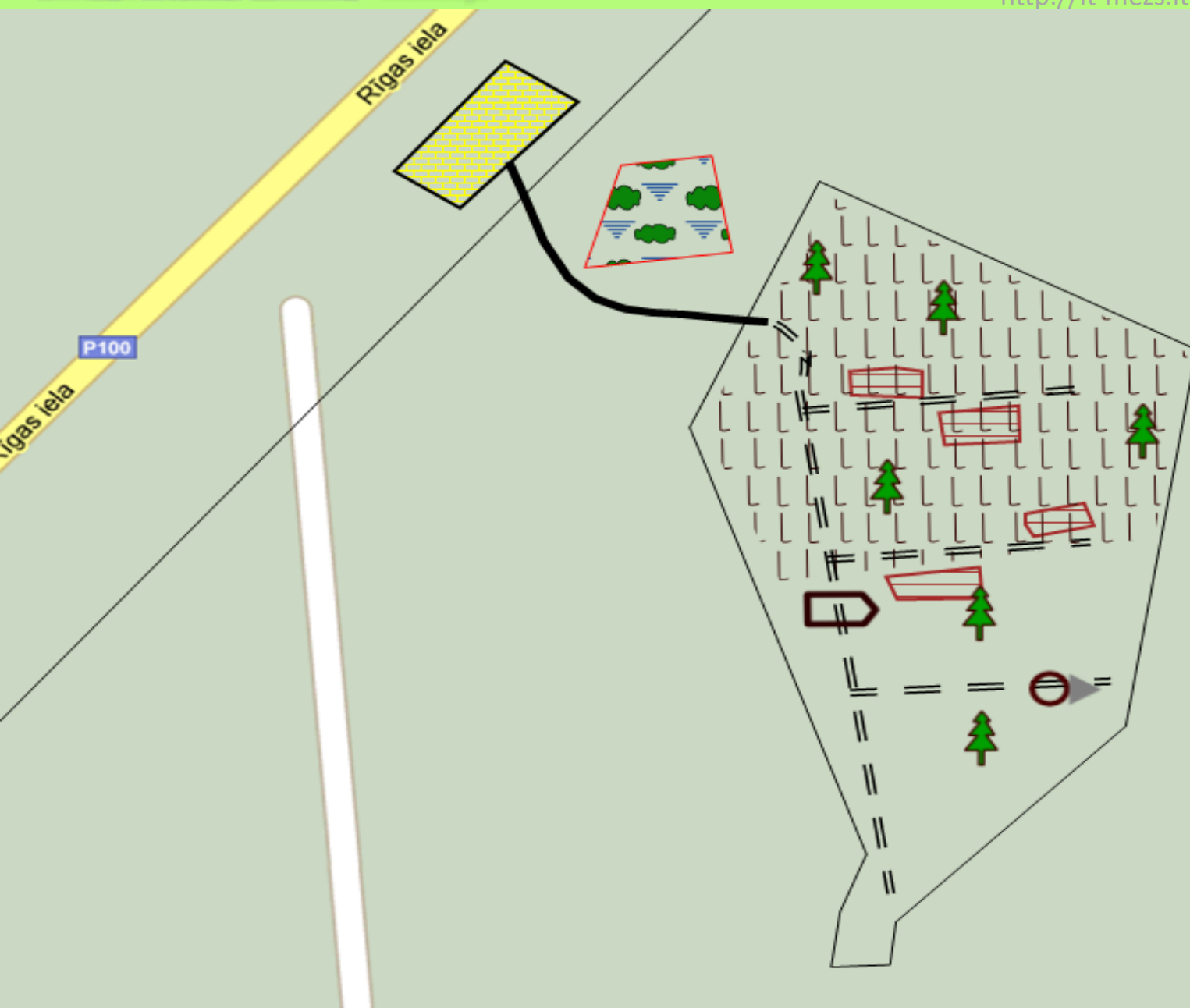
- 5.1. Operatīva informācijas apmaiņa – paveiktais darbs, pārvietošanās virzieni, pievešanas ceļu stāvoklis, nobrauktie attālumi uc.
- 5.2. Darba kvalitātes un drošības problēmu risināšana (jo īpaši diennakts tumšajā laikā)
- 5.3. Cirsma datu un saimniecisko rīkojumu integrācija ar programmām “Mežvērte” un “Meža eksperts”

Pētniecība
Tehnoloģijas
Inovācija

Precīzās mežsaimniecības
pētniecības grupa
<http://it-mezs.itf.llu.lv>

Secinājumi

1. Operatīvās plānošanas dokumentācijas automatizētai (atbalstītai ar IT) sagatavošanai ir būtiska nozīme efektivitātes paaugstināšanai mežizstrādē
2. Darba aizsardzības dokumentācijas aizpildīšana dialoga režīmā liek ievērtēt lielu iespējamo risku apjomu
3. Vienotas datu bāzes izmantošana samazina riskus vides un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzībā
4. Programmas izveide stimulēs kooperāciju dažādos līmeņos

Pētniecība
Tehnoloģijas
Inovācija

Precīzās mežsaimniecības
pētniecības grupa
<http://it-mezs.itf.llu.lv>

Pētniecība
Tehnoloģijas
Inovācija

Precīzās mežsaimniecības
pētniecības grupa
<http://it-mezs.itf.llu.lv>

Paldies par uzmanību!

Pēteris Kaļeņikovs
Meža izmantošanas katedra,
pētnieks

peteris.kaleinikovs@llu.lv